

UN TROS DE  
CONVERSA AMB

ADA  
CASTELLS

# Lluís Permanyer, barceloní



**LL.P.** L'any 1944 el Palau Güell va estar a punt de desaparèixer perquè un nord-americà se'l volia endur pedra a pedra. Això ara ja no passa, però sí que hi ha rehabilitacions que no s'han fet amb la cura que s'havien de fer. Per exemple, la mutilació de la Pia Almoina, posant una porta innecessària o aixecant una torre d'un metre amb un material diferent, o l'exterior de la Casa de l'Ardiaca, que no calia.

**A.C.** Venint cap aquí he tingut una sorpresa desagradable: la farmàcia modernista de Gran Via amb Pau Claris s'ha convertit en un banc. On són totes aquelles prestatgeries de fusta i els pots?

**LL.P.** Sí, però si tanquen el negoci, què hi vols fer? L'únic que es pot salvar és el paisatge exterior perquè a l'interior, si no té un grau dins del catàleg, com és el cas de Gaudí, l'Ajuntament no pot intervenir-hi. En el cas de la Farmàcia Vilardeig jo encara vaig salvar una cosa perquè l'Ajuntament proposava només preservar la meitat de la decoració, amb la qual cosa hauria quedat trinxada. Vaig dir que no, que s'ho enduguessin tot perquè anés a parar al museu de la farmàcia, que encara no està obert, però que serà al campus de la Politècnica, a la Diagonal.

**A.C.** Dieu que ara es va més amb compte, però com és que encara passen coses com la construcció de l'Hotel Vela a primera línia de mar?

**LL.P.** Sí, és del Bofill. I encara li van rebaixar gairebé la meitat de l'alçada.

**A.C.** Però, realment...

**LL.P.** Sí, però allò és el port i és una entitat autònoma. Allà hi han vist negoci. L'edifici no m'interessa gens i en haver-lo rebaixat encara li han tret una elegància que hauria pogut tenir. Ha quedat poc esvelt.

**A.C.** El barceloní actiu i crític amb la seva ciutat està desapareixent?

**LL.P.** No, està més actiu que mai.



Precisament una de les característiques d'aquesta ciutat és que ha estat bel·ligerant des de sempre. Quan van haver d'obrir la Via Laietana hi va haver un moviment ciutadà de protesta i així es van salvar algunes cases que van ser traslladades. Durant el franquisme, també hi havia un moviment veïnal molt intens per a les millores dels barris. La Casa Golferichs, de la Gran Via, es va salvar per la revolta ciutadana. Aquesta cura per la ciutat es manté.

**A.C.** ¿Alguna vegada ha pensat deixar Barcelona?

**LL.P.** Jo anava per diplomàtic ja amb la intenció de marxar, però ho vaig deixar i vaig entrar a treballar de col·laborador per al *Correo*. La *Vanguardia* em va fitxar per anar de corresponsal a París, però jo no m'hi vaig veure amb cor sense preparar-me. Al final n'hi van enviar un altre. Aquesta és la raó per la qual em vaig passar 23 anys a la



secció d'internacional del diari. Hi feia les biografies i havia d'escriure 12 fulls holandesos per omplir tota una pàgina, imagina't ara, amb el poc espai que tenim als diaris!

**A.C.** Ja ho pot ben dir. Quina ciutat triaria ara per viure?

**LL.P.** París, Londres o Nova York, encara que Barcelona no ha de tenir cap complex ni sensació d'inferioritat... Bé, potser sí en algunes coses del món cultural perquè, es-

clar, imagina't els teatres de Broadway. De tota manera, també hem de pensar quina és la nostra mida, però, per exemple, en exposicions hi ha vegades que en tenim dues o tres de nivell mundial. Com a qualitat de vida, som molt superiors a ciutats més importants. N'hi ha molts que trien Barcelona per viure. El mar a peu de metro no el tenen ni París ni Londres ni Nova York.

**A.C.** La recuperació del mar potser és una de les coses millors que han passat en els darrers anys.

**LL.P.** Mira, des del punt de vista urbanístic hi ha tres fites a Barcelona: quan Pere III, a mitjans del segle XIV fa la darrera muralla, que va crear el límit de la ciutat fins al 1854, és a dir, que va ser una obra amb projecció de futur important; la segona obra, l'Eixample de Cerdà, i la tercera quan l'alcalde Maragall fa la transformació amb l'Oriol Bohigas de la ciutat olímpica. I dins d'això el més important és el que tu dius de la recuperació del mar. No només pels quatre quilòmetres de costa, sinó perquè quan em pregunten quin tipus de ciutat és Barcelona jo sempre dic que és una ciutat mediterrània. No només en un sentit hedonista, sinó en el contingut essencial, en la manera de ser. La relació comercial des de sempre ha fet que siguem cosmopolites i que tinguem curiositat de l'exterior. La resta d'Espanya estava pendent de la seva decadència perquè acabava de perdre les colònies i, en canvi, nosaltres estàvem fent el que estaven fent els anglesos i els francesos: el Modernisme.

**És un senyor de Barcelona, té un fitxer amb el buidat dels seus milers de llibres sobre Barcelona, no té segona residència perquè és un enamorat de Barcelona i acaba de publicar *L'Eixample*. 150 anys d'història (Viena) i *L'esplendor de la Barcelona burgesa (Angle)*. És per això que la manera de definir aquest periodista, cronista i escriptor és com a barceloní. Hi ha una paraula millor?**

FOTOS:  
JOSEP LOSADA

## TEXTURES

IGNASI ARAGAY

### L'ocell de foc volava lliure

Tres petits grans llibres de tres petites grans editorials: *L'enganyada* de Thomas Mann (Viena), *Ascesi* de Nikos Kazantzakis (Adesiara) i *L'origen* de Thomas Bernhard (Salobre). Tracten respectivament

del meravellós autoengany de l'amor en la vídua Rosalie, de la irresistible atracció del suïcidi per a un nen al Salzburg nazi i d'un nou Déu lliure i terriblement humà. Entre l'amor del primer i la mort del

segon, em quedo amb el tercer. A *Ascesi*, Kazantzakis gairebé crea una religió des de la més absoluta llibertat, des de l'abisme de la seva ànima que crida, que és com un ocell de foc, indomable, una ànima

per a l'acció. "El nostre Déu no és totpoderós, no és completament bo, no està segur de la seva victòria, no està segur de la seva derrota". "No és Déu qui ens salvarà, nosaltres salvarem Déu, lluitant, creant,

transformant la matèria en esperit". Frases com aquestes li van valer el 1930 un judici a Grècia "per injúries a la religió". El mateix any, Stefan Zweig, admirat, li escrivia que *Ascesi* pertanyia ja a tot el món. I cap al final

de la vida, instal·lat a Antíbol, escriuria una de les seves obres més famoses, *El Crist de nou crucificat*. A la seva tomba hi ha escrit aquest epitafi: "No espero res, no tinc por de res, sóc lliure".